

ماده ۲۵ (اصلاحی ۱۳۴۸/۱۱/۴) - هرگاه ملک مورد انتقال به‌وسیله زارعین زراعت شود و این امر به گواهی اداره اصلاحات ارضی و تعاون روستایی برسد وزارت آب و برق باید علاوه بر پرداخت بهای املاک مزروعی به مالک طبق بند (ج) ماده ۵۰ قانون آب و نحوه ملی‌شدن آن و رعایت مواد ۵ و ۶ قانون طرز تملک اراضی موردنیاز سد فرحناز پهلوی حقوق زارعانه و حق‌السعی زارعین مربوط را که میزان آن از طرف کارشناس منتخب هیئت تعیین خواهد شد. به زارعین آن ملک بپردازد.

ماده ۲۶ - در مورد املاک خالصه وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی وزارت آبادانی و مسکن و یا هر سازمان دیگر که عهده‌دار وظایف آن باشد به‌عنوان مالک بر طبق مقررات این آیین‌نامه عمل خواهد نمود و کارشناسان با توجه به دفاتر جزء جمع ارزش ملک را تعیین خواهند نمود.

ماده ۲۷ - نسبت به املاکی که مالک و متصرف آن معلوم نباشد وزارت آب و برق باید برای تشخیص مالک آن املاک به اداره ثبت محل مراجعه و یا از طریق دیگر مالک را معین نماید و در صورتی که از این طریق نتواند مالک را معین کند و همچنین در اراضی مباحه عملیات عمرانی را بدون هیچگونه تشریفات به موقع اجرا می‌گذارد و نسبت به املاک مجهول‌المالک و املاکی که مالکیت آن مورد اختلاف باشد هیئت وظایف مالک را از حیث انتخاب کارشناس انجام خواهد داد و بهای ملک تا تعیین تکلیف مالکیت در صندوق دادگستری سپرده خواهد شد.

ماده ۲۸ - هزینه ثبت اسناد انتقال طبق معمول به‌عهده طرفین است که سهم مالک از طرف او و یا بنا بر دستور هیئت از محل بهای سپرده شده پرداخت خواهد شد و سهم وزارت آب و برق از طرف وزارت مزبور تأدیه می‌گردد ولی هزینه‌های قانونی مربوط به ثبت املاک و مالیات مورد انتقال کلاً به‌عهده مالک می‌باشد که باید از طرف مالک تأدیه گردد و یا بنا بر حواله هیئت از محل مبلغ سپرده شده پرداخت شود.

◀ از آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی^۱

ماده ۲ - پارک ملی به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و بیشه‌های طبیعی و اراضی جنگلی و دشت و آب و کوهستان اطلاق می‌شود که نمایانگر نمونه‌های برجسته‌ای از مظاهر طبیعی ایران باشد و به منظور حفظ همیشگی وضع زندگی و طبیعی آن و همچنین ایجاد محیط مناسب برای تکثیر و پرورش جانوران وحشی و رشد رستنی‌ها در شرایط کاملاً طبیعی تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

ماده ۳ - آثار طبیعی ملی عبارت از پدیده‌های نمونه و نادر گیاهی یا حیوانی یا اشکال یا مناظر کم نظیر و کیفیات ویژه طبیعی زمین یا درختان کهنسال یادگار تاریخی می‌باشد که با منظور داشتن محدوده متناسبی تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

ماده ۴- (اصلاحی ۱۳۷۴/۰۱/۳۰) پناهگاه حیات وحش به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع بیشه طبیعی و اراضی جنگلی و دشت و آب و کوهستان اطلاق می‌شود که دارای زیستگاه‌های طبیعی نمونه و شرایط اقلیمی خاص برای جانوران وحشی بوده و به منظور حفظ و یا احیاء این زیستگاه‌ها تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

ماده ۵- منطقه حفاظت شده به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل و مرتع و دشت و آب و کوهستان اطلاق می‌شود که از لحاظ ضرورت حفظ و تکثیر نسل جانوران وحشی یا حفظ و یا احیاء رستنی‌ها و وضع طبیعی آن دارای اهمیت خاصی بوده و تحت حفاظت قرار می‌گیرد.

فصل دوم - مقررات مربوط به پارک‌های ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش و مناطق حفاظت شده
ماده ۶- هرگونه پیشنهاد برای تعیین مناطق مذکور در بند الف ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست به پیشنهاد سازمان و با رعایت شرایط ذیل صورت می‌گیرد:

الف - مشخص نمودن حدود دقیق منطقه مورد نظر و ارائه نقشه آن در مقیاس مناسب.

ب - توجیه پیشنهاد و تطبیق وضع طبیعی منطقه پیشنهادی با تعاریف مربوط به هر منطقه.

ماده ۹- تجدید یا تمدید پروانه‌های اکتشاف و بهره‌برداری صادره برای معادن واقع در پارک‌های ملی و آثار طبیعی ملی ممنوع می‌باشد.

ماده ۱۱- (اصلاحی ۱۳۷۴/۰۱/۳۰) قطعی اشجار و بوته‌کنی و خارزنی و ذغال‌گیری و تجاوز و تخریب محیط‌زیست و به‌طور کلی هر عملی که موجب از بین رفتن رستنی‌ها و تغییر اکوسیستم شود در پناهگاه‌های حیات وحش و مناطق حفاظت شده که اراضی آن متعلق به دولت باشد بدون اجازه ممنوع است.

تبصره ۱- اجرای طرح‌های مجاز صنعتی و معدنی در پناهگاه‌های حیات وحش و مناطق حفاظت شده با رعایت مقررات مربوط از شمول این ماده مستثنا است.

فصل سوم - مقررات مربوط به اجرای مواد ۱۹ و ۲۰ قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست

ماده ۱۳- حدود مناطق مذکور در مواد ۱۹ و ۲۰ قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست توسط شورای عالی تعیین و از طرف سازمان آگهی خواهد شد.

ماده ۱۴- تعیین مناطق موضوع ماده ۱۹ قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست منوط به حصول حداقل یکی از شرایط و ضوابط ذیل می‌باشد:

د - قرارداشتن یک یا چند پارک ملی یا آثار طبیعی ملی یا پناهگاه حیات وحش و یا منطقه حفاظت شده در جوار یا داخل منطقه به منظور پیشگیری از دیگرگونی و تخریب وضع خاص طبیعی مناطق چهارگانه مذکور.

ماده ۱۵- احراز هر یک از شرایط و ضوابط موضوع ماده ۱۴ این آیین‌نامه با سازمان می‌باشد.

ماده ۱۷- محول نمودن اجرای مقررات مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست به شهرداری‌ها یا هر سازمان دولتی ذی‌ربط در صورتی امکان‌پذیر است که قبلاً مناطق مورد نظر طبق ماده ۱۹ قانون مذکور تعیین و اعلام شده باشد.

ماده ۱۸- در صورتی که به استناد ماده ۲۰ قانون حفاظت و بهسازی محیط‌زیست اجرای قسمتی از وظایف و اختیارات سازمان نسبت با اجرای مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ قانون مذکور به شهرداری‌ها و یا هر سازمان دولتی ذی‌ربط محول گردد. سازمان مراتب را برحسب مورد کتباً بمراجع مربوط اعلام خواهد داشت.

ماده ۱۹- وظایف و اختیاراتی که طبق ماده ۱۸ این آیین‌نامه به شهرداری‌ها یا سازمان‌های ذی‌ربط دولتی محول می‌گردد باید به طور تفکیک تعیین و مشخص شده باشد.

فصل هفتم - مقررات مربوط به باغ‌های وحش و موزه ملی تاریخ طبیعی

ماده ۳۵- ایجاد باغ وحش در هر یک از نقاط کشور مستلزم تحصیل پروانه از سازمان می‌باشد. ضوابط و مقررات مربوط به باغ‌های وحش توسط سازمان تعیین خواهد شد. صاحبان یا مسئولان باغ‌های وحش موجود مکلف به دریافت پروانه و رعایت ضوابط و مقررات مربوط می‌باشند.

ماده ۳۶- سازمان می‌تواند برای ایجاد باغ وحش با شهرداری‌ها مشارکت و همکاری نماید.

ماده ۳۷- سازمان نسبت به ایجاد موزه ملی تاریخ طبیعی ایران در تهران اقدام و در صورت لزوم شعبی نیز در نقاط مناسب کشور تأسیس خواهد نمود.

◀ از تصویب‌نامه راجع به آیین‌نامه عمران اراضی بایر مصوب ۱۳۵۵/۶/۱

ماده ۲- در مناطق آگهی شده داوطلبان خرید اراضی بایر به‌منظور انجام امور زراعی و دامداری باید تقاضای خود را طبق نمونه‌ای که از طرف وزارت تعاون و امور روستاها در اختیار آنان گذارده خواهد شد همراه با مدارک و اطلاعات مشروحه زیر به مراجعی که در آگهی تعیین‌شده تسلیم نمایند.

الف - درخواست کتبی متقاضی حاوی مشخصات کامل پیشنهاددهنده و محل اقامت او.

ب - در صورتیکه متقاضی شرکت باشد رونوشت اساسنامه و آخرین ترازنامه و همچنین گواهی ثبت شرکت و اسامی اعضای هیئت‌مدیره و نشانی مرکز شرکت از اداره ثبت شرکت‌ها (در صورتیکه از شروع فعالیت شرکت یک سال مالی نگذشته باشد تسلیم ترازنامه ضرور نیست).

پ - در صورتیکه برای عمران اراضی موردتقاضا تأسیس شرکتی موردنظر باشد، تقاضا باید متضمن مشخصات اشخاصی که برای انجام منظور قصد تشکیل شرکت را دارند همراه با میزان سهام و رونوشت شناسنامه هر یک و نشانی پستی آنان باشد.

ت - میزان سرمایه نقدی و اعتبار و وسایلی که متقاضی در نظر دارد برای عمران و آبادی اراضی موردنظر اختصاص دهد.

ث - کروکی حدود و مشخصات و مساحت تقریبی و موقعیت زمین موردتقاضا و در صورت امکان نقشه زمین با ذکر وضع آن (از لحاظ کوهستانی، جلگه‌ای، دامنه‌ای بودن).